ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 76.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 20-го Сентября — 1835 — *Wilno. Wtorek. 20-go Września.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Сентября.

Высочайшимъ Приказомъ Августа 24-го, въ замкѣ Доманзе, состоящій по Кавалеріи, Генералъ-Маіоръ *Бердяевъ 1-й*, назначенъ Исправляющимъ должность Начальника Штаба Войска Донскаго, на мѣсто Командира Лейбъ-Гвардіи Казачьяго полка, Генералъ-Маіора *Николаева 1-го*, коему находиться при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, съ оставленіемъ Командиромъ означеннаго полка.

— Высочайшимъ Приказомъ 29-го Августа, уволены отъ службы, бывшіе Коменданты, состоящіе по Арміи, Перновскій, Генералъ-Лейтенантъ Баронъ *Будбергъ*; Генералъ-Маіоры: Фридрихсгамскій, *Аникѣевъ*, и Тираспольскій, *Жерве 2-й*, всѣ трое съ мундирами и пенсіонами полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Г. Министръ Императорскаго Двора, отъ 20-го Августа (1-го Сентября), сообщилъ Г. Министру Юстиціи, что Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: служившаго въ Дежурствѣ Главнаго Штаба Его Императорскаго Величества, Маіора Барона Георгія *Розена*, опредѣлить на ваканцію Секретаря при Дворѣ Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича, съ переименованіемъ его въ Коллежскіе Ассесоры.

— Въ 30-й день минувшаго Іюля, данъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Высочайшій Его Императорскаго Величества Указъ слѣдующаго содержанія: „Признавая нужнымъ ограничить число Кавалеровъ, составляющихъ Кавалерскія Думы Орденовъ военнаго Св. Георгія, Св. Владиміра и Св. Анны, и дать тѣмъ средства къ удобнѣйшему исполненію лежащихъ на оныхъ обязанностей, Повелѣваемъ: Кавалерскія Думы составлять впредь изъ слѣдующаго числа Кавалеровъ, въ здѣшней столицѣ на лице находящихся: военнаго ордена Св. Георгія 1-й и 2-й степеней изъ всѣхъ наличныхъ Кавалеровъ, а 3-й и 4-й степеней изъ двенадцати старшихъ Кавалеровъ каждой степени; орденовъ же Св. Владиміра и Св. Анны, изъ двенадцати старшихъ Кавалеровъ каждой изъ четырехъ степеней сихъ орденовъ."

— Г. Управляющій Министерствомъ Иностранныхъ Дѣлъ, Тайный Совѣтникъ *Родофиникинъ*, представилъ Комитету Гг. Министровъ, по донесенію Генеральнаго Консульства нашего въ Нью-Іоркѣ, о самовольномъ принятіи состоящимъ при ономъ Актуаріусомъ *Алексѣемъ Евстафьевымъ* Сѣверо-Американскаго подданства, и нынѣ получилъ по сему случаю выписку изъ журналовъ онаго, отъ 16-го и 30-го минувшаго Іюля. Изъ сей выписки видно, что Государь Императоръ Высочайше утвердить соизволилъ Положеніе Комитета: *Алексѣя Евстафьева* исключить нынѣ же изъ службы и считать его въ Россіи лишеннымъ всѣхъ правъ состоянія, на точномъ основаніи Свода Законовъ о состояніяхъ, статьи 9-й, примѣчанія 1-го, пункта 3-го, и Уголовныхъ, статьи 250-й. (*С.П.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Отсрочка Парламента. Засѣданіе Верхняго

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 9 Września.

Przez Naywyższy Rozkaz dzienny 24go Sierpnia, w zamku Domanze, liczący się w Kawaleryi, Jenerał-Major *Berdiajew* 1szy, naznaczony Sprawującym obowiązki Naczelnika Sztabu Woyska Dońskiego, na mieysce Dowódcy Leyb-Gwardyi półku Kozackiego, Jenerał-Majora *Nikołajewa 1go*, który ma zostawać przy Oddzielnym Korpusie Kaukazkim, z pozostaniem Dowódzcą pomienionego półku.

— Przez Naywyższy Rozkaz dzienny 29go Sierpnia, uwolnieni ze służby, byli Komendanci, liczący się w Armii Pernawski, Jenerał-Porucznik Baron *Budberg*; Jenerał-Majorowie: Fridrichshamski, *Anikiejew*, i Tiraspolski, *Gervais 2gi*; wszyscy trzey z mundurami i pensyami zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6go Grudnia 1827 roku.

— P. Minister Cesarskiego Dworu, w dniu 20 Sierpnia (1go Września), udzielił P. Ministrowi Sprawiedliwości, że Cesarz Jegomość Naywyższy rozkazać raczył: byłego na służbie w Dężurstwie Głównego Sztabu Jego Cesarskiey Mości Majora Barona Jerzego *Rosena*, przeznaczyć na wakujące mieysce Sekretarza przy Dworze Jego Cesarskiey Wysokości Pana Następcy Cesarzewicza, z przemianą rangi woyskowey na rangę cywilną Assesora Kollegialnego.

— W dniu 30tym zeszłego Lipca, wydany został Naywyższy Jego Cesarskiey Mości ukaz do Kapituły Rossyyskich Cesarskich i Królewskich Orderów, w brzemieniu następującém: „Uznając potrzebném ograniczyć liczbę Kawalerów, składajacych Kawalerskie Rady Orderów: wóyskowego Sgo Jerzego, Sgo Włodzimierza i Sw. Anny, i dać przez to środki do łatwieyszego pełnienia włożonych na nie obowiązkow, Rozkazujemy: Rady Kawalerskie składać odtąd z następującey liczby Kawalerów, w tuteyszey stolicy osobiście znaydujących się: woyskowego orderu Sgo Jerzego 1go i 2go stopnia ze wszystkich obecnych Kawalerów, a 3go i 4go z dwónastu starszych Kawalerów każdego stopnia; orderów zaś Sgo Włodzimierza i Stey Anny z dwónastu starszych Kawalerów każdego ze czterech stopni tych Orderów".

— P. Sprawujący Ministeryum Stosunkow Zewnętrznych, Radca Tayny, *Rodofinikin* przedstawił Komitetowi PP. Ministrow, po doniesieniu Jeneralnego Konsulatu naszego w *Nowym-Jorku*, o samowolném przyjęciu przez będącego przy nim Aktuaryusza Alexego *Ewstafjewa*, Północno-Amerykańskiego poddaństwa, i teraz otrzymał w tey rzeczy wypis z jego protokółow, 16go i 30go zeszłego Lipca. Z tego wypisu okazuje się, że Cesarz Jegomość Naywyższy utwierdzić raczył Postanowienie Komitetu: Alexego *Ewstafjewa* wykreślić terazże ze służby i uważać go w Rossyi pozbawionym praw stanu, podług istotney osnowy połączenia Praw o stanach, artykułu 9go, uwagi 1szey, punktu 3go, i Kryminalnych, artykułu 25ogo. (*P. P.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Odroczenie Parlamentu. Posiedzenie Izby Wyż.

Парламента, 10-го Сентября.— Зала была довольно пуста. Во 2-мъ съ полов. часу Лордъ *Денменъ* занялъ на шерстяномъ мѣшкѣ мѣсто Оратора. Присутствовавшіе Перы были: Герцогъ *Букклейгъ*, Лорды *Варнклейфъ*, *Викловъ*, *Гленельгъ*, *Ландсдовнъ*, *Мельбурнъ*, *Фицгеральдъ*, *Джерсей*, *Линдгорстъ*, *Росслинъ*, *Хонмонделей*, *Дефонъ*, *Ормондъ*, *Страфордъ*, *Летринсъ*, *Дунканонъ*, *Тейнгамъ*, *Кантербури*, *Роденъ*, *Шафтсбури*, *Минто*, *Аукландъ*, и Епископъ *Бристольскій*. Король прибылъ въ сопровожденіи высокихъ Государственныхъ Чиновниковъ и возсѣлъ на тронѣ. Его Величество былъ въ Адмиральскомъ мундирѣ и казалось находился въ весьма хорошемъ здоровьѣ. Большая часть мѣстъ въ Парламентѣ приготовлены были для иностранныхъ Посланниковъ и ими были заняты. Ораторъ Нижняго Парламента, введенный Церемоніймейстеромъ, окруженный 30-ю Членами, сталъ подлѣ перегородки и произнесъ къ Королю слѣдующую рѣчь:

„Позвольте, Ваше Величество, намъ, вѣрнымъ сословіямъ, предстать предъ Вами, послѣ необыкновенно долгаго и важнаго засѣданія. Ваше Величество, при открытіи онаго благоволили сказать, что смѣты, кои Вы повелѣли, сословіямъ предложить, гораздо ниже прежняго. Нынѣшнія смѣты имѣютъ тотъ же характеръ, и показываютъ токмо всеобщее и чистосердечное желаніе, ограничивать расходы, сколько сіе совмѣстно съ выгодами службы. Въ слѣдствіе благороднаго и великодушнаго стремленія къ уничтоженію рабства, на исполненіе сего постановленія необходимо нужно было занять 15 милліоновъ для вознагражденія владѣльцевъ невольниковъ. Утѣшительно вспомнить, что сей заемъ учиненъ въ такихъ обстоятельствахъ и на условіяхъ, кои служатъ новымъ опытомъ твердости государственнаго нашего кредита. Къ сожалѣнію, состояніе Ирландіи не таково, что бы можно было населенію оной предоставить безъ ограниченія, пользоваться благодѣяніями гражданской свободы. Приняты мѣры, дабы въ случаѣ нарушенія общественнаго спокойствія виновные тотчасъ предаваемы были Суду; равномѣрно и въ случаѣ несоблюденія законовъ положена строгая отвѣтственность. Отъ сихъ постановленій, можно съ основаніемъ ожидать, что онѣ достаточны будутъ къ достиженію цѣли и доставленію законамъ всеобщаго уваженія: поелику онѣ дышатъ пощадою къ тѣмъ, противу коихъ устремлены и сочинены въ конституціонномъ духѣ. Средства къ исправленію общественныхъ управленій Англіи и Валиса и къ водворенію лучшей системы мѣстной Полиціи занимали насъ весьма долгое время и обдуманы съ неутомимымъ тщаніемъ и ревностію. Какимъ образомъ точнѣе сообразовать учрежденія, сочиненныя въ давнѣйшія времена, съ настоящимъ просвѣщеніемъ, благосостояніемъ и народонаселеніемъ; какимъ образомъ вести народные выборы, повѣрку расходовъ, и пріобрѣтать для общественной службы способныя лица и какія принять правила для соблюденія порядка и бережливости: это были важнѣйшіе и необходимѣйшіе для насъ вопросы и мы употребили всѣ наши усилія къ разрѣшенію оныхъ. Вѣрныя сословія Вашего Величества найдутъ достаточное вознагражденіе за свои долговременные и тягостные труды, если совѣщанія ихъ удовлетворятъ желаніямъ народа, оживотворятъ драгоцѣннѣйшія и важнѣйшія наши учрежденія и утвердятъ ихъ долговременность. Я представляю Вамъ теперь, Сиръ, отъ лица сословій, послѣдній вспомогательный биль, относящійся къ употребленію извѣстныхъ суммъ, какъ средствъ и способовъ для назначенія оныхъ за службу 1835 года."

На сей биль и нѣкоторые другіе Король изъявилъ согласіе; потомъ Его Величество всталъ съ мѣста и прочиталъ громко и съ твердостію слѣдующую рѣчь:

„*Милорды и Господа!* Къ величайшему Моему удовольствію Я нахожу, что состояніе общественныхъ дѣлъ позволяетъ Мнѣ, освободить Васъ отъ дальнѣйшаго присутствія и бремени должностей, кои Вы исполняли съ толикою ревностію и раченіемъ."

„Я принимаю отъ всѣхъ чужестранныхъ Державъ радостныя увѣренія въ ихъ желаніи сохранять со Мною дружественныя связи, и не сомнѣваюсь въ продолженіи всеобщаго мира, который былъ и будетъ предметомъ непрерывныхъ Моихъ попеченій."

„Сожалѣю, что междоусобная война въ Сѣверныхъ провинціяхъ Испаніи еще не прекратилась; но какъ Я пріемлю величайшее участіе въ благосостояніи Испанской монархіи: то Я не престану, совокупно съ тремя Державами, съ коими Я заключилъ трактатъ четвернаго союза, устремлять на сей предметъ, особенное Мое вниманіе. Для споспѣшествованія цѣли сего трактата, Я употребилъ предоставленную Мнѣ законами власть и позволилъ подданнымъ Моимъ вступать въ службу Королевы Испанской."

szey, 10go Września.— Sala była dość próżną. O pół do trzeciey, Lord *Denmann* zajął na worku wełnianym mieysce Mówcy. Obecni Parowie byli: Xiąże *Buckleigh*, Lordowie *Wharncliffe*, *Wickloff*, *Glenelg*, *Landsdowne*, *Mellourne*, *Fitzgerald*, *Jersey*, *Lyndhurst*, *Rosslyn*, *Chonmondeley*, *Devon*, *Ormond*, *Strafford*, *Letrins*, *Duncannon*, *Teynham*, *Canterbury*, *Roden*, *Shaftesbury*, *Minto*, *Auckland*, i Biskup *Bristol*. Król przybył, przeprowadzany przez wysokich Urzędników Państwa i zasiadł na tronie. Nayjaśnieyszy Pan był w mundurze Admiralskim, i wydawał się w bardzo dobrém zdrowiu. Większa część mieysc w Parlamencie, przygotowana była dla cudzoziemskich Posłów, i przez nichże zostały zajęte. Mówca Izby Wyższey, wprowadzony przez Mistrza obrzędów, i otoczony 30 Członkami, stanął przy kratkach, i przemówił do Króla w następujących wyrazach:

„Dozwól, Nayjaśnieyszy Panie, abyśmy wierni W. Kr. Mości Członkowie Izby Niższey, przy zamknięciu nadzwyczaynie długiego i ważnego posiedzenia, stanęli przed Tobą. Przy zagajeniu posiedzenia raczyłeś W. K. Mość oświadczyć, iż wyrachowanie wydatków, które kazałeś przełożyć Izbie Niższey, jest mnieysze, niż kiedykolwiek. Wyrachowanie to dowodzi szczerą chęć czynienia ciągle oszczędzeń w wydatkach, ile się to zgadza z potrzebą służby. Wspaniałomyślny czyn usamowolnienia murzynów niewolnikow, wymagał pożyczki 15tu milionów na wynagrodzenie właścicielom tychże niewolników. Pocieszającą jest rzeczą, iż pożyczkę tę uskuteczniono pod warunkami, dającemi nowy dowód stałości naszego kredytu krajowego. Stan Irlandyi nie był, niestety! takim, aby można dozwolić mieszkańcóm tey części kraju używać zupełnie dobrodzieystw ustawy. Przyjęto uchwałę, stanowiącą prędkie postępowanie sądowe przeciw winnym w razie przerwania publiczney spokoyności, i upoważniającą do użycia surowych śrzodków, gdyby przestąpiono prawo. Spodziewać się można, iż uchwała ta pozyska cel zamierzony i zjedna prawom powszechne poważenie, ponieważ ona tchnie opieką dla tych, przeciwko którym wymierzona i napisana w duchu konstytucyynym. Sposoby poprawy urządzeń władz municypalnych w Anglii i Wallii, tudzież ustanowienia skutecznego systematu Policyi mieyscowey, zaymowały nas długo, i z niezmordowaną troskliwością były rozważane. Ile dawne instytucye stosują się do powiększoney oświaty, zamożności i ludności? jak możnaby zaprowadzać wybieralność? sprawdzenie wydatków? jak możnaby pozyskać nayzdatnieyszych ludzi do służby publiczney? i jakby można ustanowić prawidła do utrzymania porządku? pytania te należały do tych, które gruntownie rozważać wypadało; gorliwe usiłowania nasze zmierzały do osiągnienia tego celu. Wierni W. Kr. Mości Członkowie Izby Niższey, znaydą dostateczną nagrodę za swoje długie i mozolne prace, jeżeli obrady ich przyłożyły się do zadowolenia narodu, ożywienia mocy naszych ważnych i szacownych instytucyi, i zapewnienia ich trwałości. Podaję teraz W. Kr. Mości ze strony Izby Niższey ostatni bil, tyczący się pieniędzy na potrzeby roku 1835go."

Król Jegomość, zatwierdziwszy bil ten i kilka innych bilów, powstał i przeczytał następującą mowę dobitnym głosem:

„*Milordowie i Mości Panowie!* Widzę z wielkiém mojém zadowoleniem, iż stan publicznych interessów dozwala mi uwolnić WPanów od dalszey obecności i od ciężaru obowiązków, które z taką gorliwością i pilnością pełniliście."

„Od wszystkich Mocarstw zagranicznych odbieram pocieszające radość zapewnienia ich chęci, aby nayprzyjaźnieysze porozumienia ze mną trwały ciągle, i z pewnością spodziewam się dalszego utrzymania powszechnego pokoju, który był i będzie przedmiotem nieustanney mojey troskliwości."

„Ubolewam, iż woyna domowa w północnych prowincyach hiszpańskich, jeszcze się nie skończyła; że zaś pomyślność Monarchii hiszpańskiey naymocniey mnie obchodzi, nie przestanę więc, wspólnie z trzema Mocarstwami, z któremi poczwórny traktat zawarłem, zwracać na to naywiększey mojey uwagi; a dla łatwieyszego osiągnienia celu tego traktatu, użyłem służącey mi władzy, i dozwoliłem poddanym moim, wchodzić w służbę Królowey Hiszpańskiey."

„Я заключилъ съ Даніею, Сардиніею и Швеціею новые договоры для прекращенія торга Африканскими невольниками. Я надѣюсь вскорѣ получить подтвержденіе такого же договора съ Испаніею. Въ томъ же намѣреніи вступаю Я съ другими Европейскими Державами и Южною Америкою въ переговоры и надѣюсь, что въ короткое время соединенныя усилія всѣхъ образованныхъ народовъ, положатъ конецъ сему торгу.“

„Я замѣчаю съ совершеннымъ удовольствіемъ, что Вы обратили вниманіе Ваше на распредѣленіе городскаго управленія въ Англіи и Валисѣ, и съ радостію изъявляю Мое согласіе на биль, который Вы въ заключеніе Мнѣ представили. Я охотно соглашаюсь на сію важную мѣру, клонящуюся къ прекращенію неудовольствій, водворенію мира и согласія, и доставленію сословіямъ выгодъ отвѣтственнаго управленія.“

„Я радуюсь, что внутреннее состояніе Ирландіи уже таково, что Вы можете уже уничтожить законы принужденія и замѣнить ихъ умѣренностію.“

„Ни одна обязанность не близка столько къ чувствованіямъ Моимъ, какъ смягченіе наказаній, лишь бы оно не противно было сохраненію порядка и спокойствія.“

„*Господа Члены Парламента Сословій!* Я благодаренъ Вамъ за согласіе, съ какимъ Вы приняли бюджетъ.“

„Вы заботились не только о годовыхъ расходахъ и ростахъ большой суммы, назначенной владѣльцамъ невольниковъ, въ колоніальныхъ Моихъ владѣніяхъ; но и о различныхъ неожиданныхъ и особенныхъ требованіяхъ отъ правосудія и великодушія народа. Съ радостію замѣчу, что сіи потребности не только удовлетворены безъ новыхъ налоговъ; но Вы способствовали еще къ уменьшенію бремени Моего народа.“

„Я могу Васъ поздравить тѣмъ, что условія, на коихъ сдѣланъ заемъ, для вознагражденія владѣльцевъ невольниковъ, служитъ рѣшительнымъ доказательствомъ общественнаго кредита и всеобщаго довѣрія, происходящаго отъ рѣшимости исполнить народныя обязанности и сохранить ненарушимо вѣрность и вѣру.“

„*Милорды и Господа!* Знаю, что Я твердо полагаться могу на Вашу преданность и патріотизмъ и увѣренъ, что Вы возвращаясь въ подвѣдомственныя Вамъ графства и пріемля вновь обязанности, кои Вы съ такою пользою для общаго блага исполняли, внушите всѣмъ классамъ народа, повиновеніе законамъ, привязанность къ порядку, и духъ соревнованія, который подъ кровомъ божественнаго Промысла послужитъ вѣрнѣйшимъ средствомъ къ сохраненію спокойствія и умноженію благосостоянія, каковымъ наслаждается государство.“

По окончаніи сей рѣчи, Лордъ *Денманъ* объявилъ, что Парламентъ отсроченъ до 10-го Ноября. (*A.P.S.Z.*)

Лондонъ, 8-го Сентября.

Здѣшніе журналы замѣчаютъ, что *Кумберландскій* Герцогъ по обнародованіи уже приказа по арміи, отъ имени Лорда *Гилля*, предсѣдательствовалъ 1 ч. с. м. въ одной здѣшней оранжистской ложѣ. Въ такомъ же положеніи находится нынѣ и Князь *Гордонъ*, Великій Вице-Магистръ оранжистскихъ ложъ, который, какъ Генералъ и Командиръ полка, а вмѣстѣ и Губернаторъ Эдинбургскаго замка, получаетъ отъ казны отъ 3 до 4 тысячъ фунтовъ ст. годоваго жалованья.

— Сиръ Робертъ *Пиль*, наиболѣе содѣйствовавшій къ удержанію согласія между Палатами Парламента во время прѣній о преобразованіи городскихъ управленій, сдѣлался нынѣ предметомъ всеобщей похвалы. Въ Тамвортѣ, избиратели дали для него большой обѣдъ, во время коего произнесъ онъ продолжительную рѣчь, доказывая, сколь необходимо сохраненіе согласія между обоими законодательными Властями; при семъ, дѣлалъ онъ сравненіе нынѣшняго состоянія Англіи съ Франціею и Сѣверною Америкою, и направивъ сіе сравненіе къ показанію выгодъ своего Государства, заключилъ, чтобы они береглись всякихъ внезапныхъ перемѣнъ и новостей, какъ опасныхъ и вредныхъ.

12-го Сентября.

Графъ *Матушевичъ* отправился въ Неаполь.

— Полковникъ *Карадокъ*, принадлежащій къ посольству Графа *Гренвиля*, прибылъ сюда изъ Парижа съ дипломатическими порученіями. Онъ находится, какъ извѣстно, въ тѣсной дружбѣ съ Лордомъ *Пальмерстономъ*. (*G. C.*)

Франція.

Парижъ, 11-го Сентября.

Большая часть иностранныхъ Посланниковъ со-

„Zawarłem nowe umowy z Danią, Sardynią i Szwecyą, dla przeszkodzenia handlowi niewolnikami afrykańskiemi; spodziewam się otrzymać wkrótce ratyfikacyą podobnego traktatu, podpisanego z Hiszpanią. W tymże celu odbywam układy z innemi Rządami europeyskiemi i Południowo-Amerykańskiemi; mam nadzieję, iż wkrótce połączone usiłowania wszystkich ucywilizowanych narodów przytłumią i wytępią ten handel.“

„Postrzegam z zupełném zadowoleniem, iż uwagę waszą zwróciliście na urządzenie władz municypalnych w Anglii i Wallii, i z radością zatwierdziłem bil, który tym końcem przyjęliście. Chętnie przychylam się do tego ważnego środka, który zmierza do uchylenia niechęci, utwierdzenia spokoyności i zgodności, oraz pozyskania dla gmin korzyści stosowney administracyi.“

„Cieszę się bardzo, iż wewnętrzny stan Irlandyi dozwolił WPanom uchylić prawo zmuszające, a natomiast ustanowić łagodnieysze przepisy.“

„Żadna część obowiązków moich nie czyni mi większey przyjemności, jak złagodzenie kar, wyrokami sądowemi ustanowionych, gdy się to zgadza z utrzymaniem porządku i spokoyności.“

„*Mości Panowie Izby Niższey!* Dziękuję WPanom za zgodność, z jaką uchwaliliście budżet.“

„Obmyśliliście fundusze nietylko na roczne wydatki i na prowizyą od wielkiey summy, uchwaloney dla właścicieli niewolników w moich osadach, lecz oraz na różne niespodziewane i szczególne odwoływania się do sprawiedliwości i wspaniałości narodu. Nader przyjemném jest postrzegać, iż nie tylko potrzeby te zostały zaspokojone bez nowych podatków, lecz oraz WPanowie uczyniliście dalsze postępy, w zmnieyszeniu ciężarów narodowi memu.“

„Mogę powinszować WPanom, iż warunki, pod któremi zaciągniono pożyczkę dla wynagrodzenia właścicielom niewolników, są stanowczym dowodem kwitnącego stanu kredytu publicznego i powszechnego zaufania, które wypływa z wykonywania zobowiązań narodowych i utrzymania wiary publiczney bez żadnego uszczerbku.“

„*Milordowie i Mości Panowie!* Wiém, iż z pewnością polegać mogę na waszém przywiązaniu i patryotyźmie; jestem przekonany, iż za powrotém do swoich Hrabstw, i zajęciem się znowu czynnościami, które z taką korzyścią dla dobra publicznego pełnicie, wszystkim klassom ziomków swoich zalecać będziecie posłuszeństwo prawom, zamiłowanie ustawy, i ducha postępu umiarkowanego; co przy opiece Opatrzności Boskiey jest naypewnieyszym środkiem do utrzymania spokoyności i powiększenia zamożności, jaką się kray ten cieszy.“

Gdy Król Jegomość skończył powyższą mowę, Lord *Denman* ogłosił, iż Parlament odracza się do dnia 10go Listopada. (*A.P.S.Z.*)

Londyn, dnia 8 Września.

Tuteysze dzienniki czynią uwagę, że Xiążę *Cumberland*, już po ogłoszeniu rozkazu dziennego ze strony Lorda *Hill*, przewodniczył na dniu 1szym b. m. w jedney z tuteyszych loż oranżystowskich. W takiém samém położeniu znayduje się Xiążę *Gordon*, Wielki Wice-Mistrz loż oranżystowskich, który, jako Jenerał i Dowódzca półku, oraz Gubernator zamku Edymburgskiego, pobiera ze skarbu od 3ch do 4ch tysięcy funtów szterl. pensyi roczney.

— Sir *Robert-Peel*, który przyczynił się naywięcey do utrzymania zgodnego porozumienia między Izbami Parlamentu podczas rozpraw nad bilem o reformie władz municypalnych, jest teraz przedmiotem powszechnego uwielbienia. W Tamworth, dali dla niego wyborcy wielki obiad, w czasie którego miał długą mowę, dowodząc potrzeby zachowania jedności pomiędzy obiema władzami prawodawczemi; czynił przytém porównanie teraźnieyszego stanu Anglii, względnie do stanu Francyi i Ameryki północney, które to porównanie zręcznie na korzyść swego kraju wyłożywszy, wzywał, aby się wystrzegano wszelkich gwałtownych zmian i nowości, jako niebezpiecznych i szkodliwych.

Dnia 12.

Hrabia *Matuszewicz*, wyjechał do Neapolu.

— Półkownik *Caradoc*, należący do poselstwa Hr. *Granville*, przybył tu z Paryża z dyplomatycznemi zleceniami. Jest on, jak wiadomo, w ścisłych stosunkach przyjaźni z Lordem *Palmerstonem*. (*G. C.*)

Francya.

Paryż, dnia 11 Września.

Większa część Posłów zagranicznych, gotuje się

бирается выѣхать изъ Парижа.— Графа *Себастіани* 25-го ч. ожидаютъ изъ Лондона.— Г. Салононъ *Ротшильдъ* въ семъ мѣсяцѣ (и кажется 18-го ч.) выѣзжаетъ въ Франкфуртъ, гдѣ пробывъ нѣсколько времени, отправится въ Теплицъ.

— Для разрѣшенія ликвидаціонныхъ дѣлъ острова Гаити (Ст. Доминго), назначена коммиссія подъ начальствомъ Г-на *Симеона*.

12-го Сентября.

Носится слухъ, что Баронъ *Барантъ*, въ качествѣ Посланника отправится въ Петербургъ, а Баронъ *Мортье* въ семъ же званіи въ Туринъ; Виконтъ *Ст. Пріестъ* Посланникомъ въ Лиссабонъ; Г-нъ А. *Руэнъ* (находящійся нынѣ въ Греціи), въ Стокгольмъ; Князь *Монтебелло* въ Гагу, а Г. *Бакурзъ* въ Дармштадтъ. Также говорятъ, что Графъ *Себастіани* будетъ Великимъ Канцлеромъ Почетнаго Легіона, а Графъ *Риньи* преемникомъ его въ Лондонѣ.

— Г. *Тьеръ* разослалъ циркуляръ ко всѣмъ Директорамъ здѣшнихъ театровъ, извѣщая, что по силѣ новаго закона, ни одна пьеса безъ предварительнаго его позволенія представлена быть не можетъ; и что по сей причинѣ, каждую новую пьесу, въ двухъ одинаковыхъ экземплярахъ, должно по крайней мѣрѣ за десять дней впередъ присылать ему на разсмотрѣніе.

— Королевскимъ постановленіемъ отъ 9-го ч. с. м. объявлено собраться главнымъСудамъДепартаментовъ, кромѣ Корсики, на 18-е ч. Сентября, а къ 2-му Октября назначено кончить избирательныя совѣщанія. Областныя Собранія, продолжаться будутъ отъ 8-го до 12-го Октября; а въ Корсикѣ отъ 13-го до 17-го ч. того же мѣсяца.

— Здѣшніе журналы, основываясь на извѣстіяхъ, полученныхъ изъ Италіи, сомнѣваются о смерти *Паганини*.

— Сегоднешній *Мониторъ* увѣдомляетъ по телеграфической депешѣ отъ 9-го ч. изъ Байонны, что Карлисты изъ-подъ Бильбао отступили, и что 7-го ч. *Эспелета* прибылъ туда съ 9,000 чел. резервнаго войска. (*G. C.*)

— *Gazette de France* пишетъ: „Носится слухъ, что иностранный легіонъ перешелъ въ распоряженіе анархистовъ и одной съ ними держится стороны. Съ точностію говорятъ, что Правительство получило о семъ оффиціальное увѣдомленіе. Матаро осажденъ Карлистами; другая же дивизія осаждаетъ Сеу-Ургель. Въ Каталоніи безпрестанно умножаются вооруженные Карлисты.— По извѣстіямъ изъ Аликанта, и сей городъ присоединился къ мятежу, и по закрытіи монастырей учредилъ провинціальную Юнту.— На здѣшней биржѣ говорили, что Полковнику *Эвансу* удалось Бильбао освободить отъ блокады. Витторія равномѣрно занята Карлистами. Съ другой стороны *Phare* доноситъ, что Тарифа, Алгезирасъ и вся окрестность Гибралтара возмутилась и обнародовала узаконеніе 1812 года.

— Король имѣлъ вчера два часа Министерскій Совѣтъ.

— Говорятъ о сформированіи новаго иностраннаго легіона для Африки, изъ Испанскихъ выходцевъ, находящихся во Франціи и изъ волонтеровъ другихъ націй.

— Сегодня на биржѣ говорили, что Правительство за нѣсколько предъ симъ часовъ получило телеграфическую депешу изъ Байонны съ увѣдомленіемъ, что въ Мадритѣ узаконеніе 1812 года обнародовано, Министры ушли, Королева же Правительница скрывается, но въ городѣ.

13-го Сентября.

Король два раза вчера занимался съ Президентомъ Совѣта и съ Министрами Торговли, Финансовъ и Внутреннихъ Дѣлъ.

— Театральная цензура вчера первый разъ начала быть дѣйствующею. Театръ *Ambigu Comique* подалъ пьесу подъ заглавіемъ: *Король во время ферій*; — но она была запрещена.

— Одна Министерская газета пишетъ: „Кажется вѣроятнымъ, что много республиканскихъ журналовъ перешло въ Швейцарію, желая за самую умѣренную цѣну посылать оныя во Францію. Правительство безъ сомнѣнія приметъ рѣшительныя мѣры противу сего пренебреженія законовъ. (*A.P.S.Z.*)

— *Мониторъ* отъ 12-го ч. увѣдомляетъ: „Вчера Правительство получило изъ Байонны депешу, упоминающую о письмѣ изъ Сарагоссы, сообщающемъ, что въ Мадритѣ составилась юнта, а Королева Правительница на все уже согласилась, и что нынѣшніе Министры, смѣнены новымъ составомъ Кабинета подъ начальствомъ Г-на *Ареуелеса*. Однакожъ сія новость не имѣетъ ни малѣйшаго официальнаго основанія, а по другимъ достовѣрнымъ извѣстіямъ изъ Мадрита, тамъ еще 4-го ч. с. м. царство-

do wyjazdu z Paryża. — Hr. *Sebastiani* spodziewany dnia 25go z Londynu. — Pan *Salomon Rotschild* wyjeżdża w tym miesiącu (podobno 18) do Frankfortu, zkąd po krótkiém zabawieniu, uda się do Cieplic.

— Do załatwienia interessów likwidacyynych z wyspą Haiti (St. Domingo), jest wyznaczona Kommissya pod przewodnictwem Pana *Simeon*.

Dnia 12.

Biega pogłoska, że Baron *Barante*, pojedzie w charakterze Ambassadora do Petersburga, a Baron *Mortier* w takiémże znaczeniu do Turynu. Wice Hrabia St. *Priest*, ma bydź Posłem w Lisbonie; P. A. *Rouen* (bawiący teraz w Grecyi), do Sztokolmu; Xiążę *Montebello* do Hagi, a Pan *Bacourt* do Darmstadtu. Mówią także, że Hr. *Sebastiani* będzie Wielkim Kanclerzem Legii Honorowey, a Hrabia Rigny jego następcą w Londynie.

— Pan *Thiers* przesłał okolnik do wszystkich Dyrektorów tuteyszych teatrów, zawiadamiając ich, iż stosownie do nowego prawa, żadna sztuka bez jego poprzedniczego pozwolenia daną bydź nie może; i że dla tego odtąd każdą nową sztukę naymniey na dziesięć dni pierwey, we dwóch jednobrzmiących exemplarzach, przysyłać mu do przeyrzenia winni.

— Postanowienie Królewskie z dnia 9go b. m., zwołujące główne Rady Departamentowe, wyjąwszy w Korsyce, na dzień 18ty Września, naznacza dzień 2gi Października do ukończenia ich narad wyborczych. Zgromadzenie obwodowe trwać będą od 8go do 12go Października; w Korsyce od 13go do 17go tegoż miesiąca.

— Tuteysze dzienniki, na zasadzie wiadomości, otrzymanych ze Włoch, zaprzeczają doniesieniu o śmierci *Paganiniego*.

— *Monitor* dzisieyszy donosi podług depeszy telegraficzney dnia 9go z Bayonny, że Karoliści cofnęli się zpod Bilbao, i że *Espeletta* nadciągnął tam dnia 7go w 9,000 ludzi woyska rezerwowego. (*G. C.*)

— *Gazette de France* pisze: „Rozchodzi się pogłoska, że Legia cudzoziemska przeszła pod rozrządzenie anarchistów, i spólną z niemi trzyma stronę. Z pewnością mówią, że Rząd urzędową o tém wiadomość otrzymał. Mataro przez Karolistów jest obleżone; inna dywizya oblega Seu-Urgel. W Katalonii pomnażają się coraz zbroyni Karoliści. — Podług doniesień z Alikantu, i to miasto do powstania się przyłączyło, i po zamknięciu klasztorów, Juntę prowincyonalną ustanowiło. — Na giełdzie tuteyszey mówiono, że Półkownikowi *Evansowi* udało się Bilbao od blokady Karolistów uwolnić. Vittoria także przez Karolistów jest zamknięta. Z inney strony *Phare* donosi, że Tarifa, Algesiras i cała okolica Gibraltaru powstała, i ustawę 1812go roku ogłosiła.

— Król wczora miał dwugodzinną Radę ministeryalną.

— Mówią o utworzeniu nowego batalionu cudzoziemskiego dla Afryki, z wychodniów hiszpańskich, którzy się we Francyi znaydują, i z ochotników innych narodów.

— Dzisia na giełdzie mówiono, że Rząd przed kilką godzinami otrzymał telegraficzne depesze z Bayonny, z uwiadomieniem, że w Madrycie ustawa 1812go roku ogłoszona, Ministrowie uciekli, Królowa Rejentka, ukrywa się jednak w mieście.

Dnia 13.

Król dwukrotnie wczora pracował z Prezydentem Rady, tudzież z Ministrami handlu, skarbu i spraw krajowych.

— Cenzura teatralna wczora pierwszy raz czynną bydź zaczęła. Teatr *Ambigu-Comique* podał sztukę pod tytułem: *Król w czasie Feriow*; — i została zabronioną.

— W jedney z gazet ministeryalnych czytamy: „Pewną się bydź zdaje, że wiele dzienników republikańskich w Szwaycaryi się osadowiło, i za tanią cenę do Francyi chcianoby je przesyłać. Rząd, bezwątpienia, przedsięweźmie skuteczne środki przeciwko takiemu omijaniu prawa. (*A.P.S.Z.*)

— *Monitor* donosi pod dniem 12tym b. m. „Wczoray otrzymał Rząd depeszę z Bayonny, która czyni wzmiankę o piśmie z Saragossy, donoszącém, że w Madrycie utworzyła się junta, a Królowa Rejentka przychyliła się do tego, co zaszło; że nareszcie dotychczasowi Ministrowie zostali zastąpieni przez nowy skład Gabinetu, na czele którego Pan *Arguelles* zostaje. Tymczasem, doniesienie to nié ma naymnieyszego znamienia urzędowości, a z nayświeższych wiadomości urzędowych z Madrytu, według których, jeszcze na dniu 4tym

вало совершенное спокойствіе. При сихъ обстоятельствахъ, Правительство судило за лучшее, не объявлять извѣстія, по его мнѣнію не имѣющаго никакой вѣроятности. Но какъ и сегодня (12-го ч.) по причинѣ мрачной погоды, нельзя было по телеграфу получить подтвержденія, или уничтоженія сего извѣстія, то ограничиваемся только объявленіемъ сего извѣстія, ни отрицая, ни подтверждая онаго."

— Приватныя письма изъ Байонны отъ 9-го ч. увѣряютъ, что въ Коруннѣ и Ферролѣ въ Галиціи, произошли революціонные безпорядки. (*G. C.*)

14-го Сентября.

Король вчера въ полдень на Тюйлерійскомъ дворѣ дѣлалъ смотръ 4-мъ полкамъ пѣхоты, стоявшимъ здѣсь доселѣ гарнизономъ, а нынѣ получившимъ новое назначеніе. Будто бы роздано нѣсколько орденовъ Почетнаго Легіона. Послѣ парада Офицеры представлялись Е. К. Величеству.

— Король вчера получилъ поздравительныя письма съ спасеніемъ Его жизни 28-го Іюля, отъ Сенатовъ вольныхъ городовъ Гамбурга, Бремена, Любека и Франкфурта.

— Изъ Еу отъ 12-го ч. пишутъ: „Кажется нынѣ путешествіе Короля уже опредѣлено. Мы ожидаемъ Ихъ Величествъ во вторникъ по утру (15). Экипажи нѣсколько дней здѣсь находятся. Вѣроятно и оба молодые Принцы, проживающіе съ 24-го ч. въ замкѣ Еу, съ Августѣйшими Родителями возвратятся въ Парижъ.

— Князь *Таллейранъ* съ 3-го ч. с. м. опять находится въ замкѣ Валансай.

— Графъ *Монталиве* отправился отсюда въ Бургосъ, дабы присутствовать въ Генеральномъ Совѣтѣ Шерскаго Департамента.

— Г. *Дюпенъ* старшій, третьяго дня оставилъ Парижъ и отправился въ Кламеси.

— Бывшій Великій Хранитель Печати во время правленія *Карла X-го*, Г. *Курвоазье*, 10-го ч. с. м. умеръ въ Лондонѣ.

— Оппозиціонный журналъ *Gazette de Normandie*, въ слѣдствіе новаго закона о книгопечатаніи, прекратился; равномѣрно уже не издается газета *Dauphinois*, выходившая въ *Гренoблѣ*.

— *Gazette de France* сообщаетъ: „Князь *Фріасъ* вчера отъ своего Правительства получилъ повелѣніе, просить офиціально и неотступно у Французскаго Правительства дѣйствительнаго и явнаго посредничества. Королева *Кристина* будетъ ожидать отвѣта, дабы могла сдѣлать точное постановленіе.

— *Донъ-Карлосъ* назначилъ для вдовы Генерала *Сумалакарреги* въ пожизненный пенсіонъ, годовое жалованье ея мужа, 2,000 реаловъ. (*A.P.S.Z.*)

Пруссія.

Берлинъ, 16-го Сентября.

Большая часть лицъ, арестованныхъ во время смятеній 3, 4 и 5-го чиселъ прош. м. и принадлежащихъ почти безъ исключенія къ самому низкому классу народа, получивъ заслуженное наказаніе, уже выпущена на волю. Изъ числа оныхъ ремесленникамъ, зашедшимъ сюда изъ другихъ государствъ, велѣно немедленно удалиться изъ Королевства, и болѣе никогда не показываться; прочихъ же изъ Прускихъ владѣній отправлено на родину; задержаны въ маломъ числѣ только такіе, которые во время ареста упорствовали; они будутъ подвергнуты строжайшему наказанію.

18-го Сентября.

Прибылъ сюда изъ Стокгольма Герцогъ *Лейхтенбергскій*. (*G. C.*)

Австрія.

Вѣна, 9-го Сентября.

Извѣстіе, напечатанное въ Французскихъ, Англійскихъ и Нѣмецкихъ газетахъ, о бракосочетаніи Королевы *Донны-Маріи*, племянницы нашего Императора, съ старшимъ сыномъ Принца Фердинанда *Саксенъ-Кобургскаго*, Фельдмаршала-Намѣстника Австрійской Арміи, можетъ почитаться благороднымъ желаніемъ: однако жъ при Дворѣ нашемъ, доселѣ ничего о семъ не слышно. По сему предмѣту не происходило еще никакихъ переговоровъ и невозможно подумать, чтобы Отецъ согласился на бракосочетаніе Принца, коему только 19 лѣтъ, и который не кончилъ еще воспитанія. Мы ничего болѣе съ точностію не можемъ о семъ сказать; впрочемъ молодый Принцъ, о коемъ здѣсь говоримъ, имѣетъ превосходное воспитаніе, и обнаруживаетъ прекраснѣйшія склонности, соединяя съ тѣмъ необыкновенную красоту тѣлесную.

— Полученныя вчера изъ Медіолана отъ 5-го ч. с. м. извѣстія, сообщаютъ, что холера свирѣпствуетъ

b. m. zupełna spokoyność tamże panowała, słusznie o rzetelności powyższego pisma wątpić należało. Srzód takich okoliczności, zdawało się Rządowi rzeczą słuszną nie ogłaszać wiadomości, która, w oczach jego, nie miała żadney cechy pewności. Gdy jednakże dzisia jeszcze (12), nie można było, dla pochmurnego nieba, otrzymać drogą telegraficzną potwierdzenia lub odwołania owey wiadomości, ogranicza się przeto na jey ogłoszeniu, bez zaprzeczenia, lub potwierdzenia."

— Listy prywatne z Bayonny, dnia 9go pisane, zapewniają, że w Korunnie i Ferrolu, w Galicyi, miały mieysce rewolucyyne poruszenia. (*G. C.*)

Dnia 14.

Król wczora o południu, na dziedzińcu Tuilleryyskim, odbywał przegląd 4ch regimentów piechoty, które tu dotąd załogę trzymały, a teraz nowe odebrały przeznaczenie. Ma bydź rozdano kilka krzyżów Legii Honorowey. Po skończoney paradzie Oficerowie przedstawiali się J. Kr. M.

— Król otrzymał wczora listy z powinszowaniem zachowania życia J. Kr. M. w dniu 28 Lipca, od Senatów miast wolnych Hamburga, Bremy, Lubeki i Frankfortu.

— Piszą z Eu pod dniem 12tym: „Zdaje się teraz bydź postanowioną podróż Królewska. Oczekujemy Nayjaśnieyszych Państwa we wtorek rano (15). Pojazdy już od kilku dni tu się znayduję. Zapewne i obadway młodzi Xiążęta, od 24go Czerwca w zamku Eu przemieszkujący, z NN. Rodzicami do Paryża powrócą.

— Xiążę *Talleyrand* od dnia 3go t. m. znayduje się znowu w zamku Valençay.

— Hrabia *Montalivet* wyjechał ztąd do Bourgos, dla znaydowania się na Radzie Jeneralney Departamentu Cher.

— P. *Dupin* starszy, zawczora Paryż opuścił i do Clamecy wyjechał.

— Były Wielki Strażnik Pieczęci za rządów *Karola Xgo*, P. *Courvoisier*, 10go t. m. w Lyonie umarł.

— Oppozycyyne pismo *Gazette de Normandie*, skutkiem nowego prawa o druku, wychodzić przestało; podobnież ustała gazeta *Dauphinois*, wydawana w *Grénoblu*.

— *Gazette de France* pisze: „Xiążę *Frias* wczora wieczorem od Rządu swego otrzymał wyraźny rozkaz, urzędowie i usilnie prosić Rządu Francuzkiego o czynną i jawną interwencyą. Królowa *Krystyna* czekać będzie na odpowiedź, ażeby mogła postanowienie pewne uczynić.

— *Don-Carlos* wydał postanowienie, przeznaczające dla wdowy Jenerała *Zumala-Carreguy* roczną płacę męża jey, 2,000 realów, w pensyi dożywotniey. (*A.P.S.Z.*)

Prussy.

Berlin, dnia 16 Września.

Większa część osób aresztowanych podczas zaburzeń w dniu 3, 4 i 5 zeszłego miesiąca, a należących prawie wyłącznie do nayniższey klassy ludu, otrzymawszy zasłużone skarcenie, została już na wolność puszczona. Z pomiędzy tych, rzemieślnicy, nie będący krajowcami, otrzymali rozkaz, aby bezzwłocznie oddalili się z królestwa, do którego już im więcey powracać nie wolno. Innych, rodem z prowincyi, odesłano do ich mieysc rodzinnych; zatrzymano zaś jeszcze w więzieniu małą tylko liczbę takich, którzy w czasie ich aresztowania upornie się bronili; ci ulegną surowszym karom.

Dnia 18.

Przybył tu Xiąże Leuchtenbergski ze Sztokolmu. (*G. C.*)

Austrya.

Wiedeń, dnia 9 Września.

Wiadomość, ogłoszona w Francuzkich, Angielskich i Niemieckich gazetach, o zamęźciu Królowey *Donny Maryi*, siostrzenicy naszego Cesarza, z naystarszym synem Xięcia Ferdynanda *Sasko-Koburgskiego*, Feldmarszałka-Porucznika w woysku Austryackiém, może bydź bardzo zacném życzeniem; jednakże na Dworze naszym dotąd nic o tém nie słychać, w tey mierze nie miały dotąd mieysca żadne jeszcze układy, i nie zdaje się, ażeby Dostoyny Oyciec przyzwolił na małżeństwo Xięcia, dopiero rok 19ty liczącego, którego edukacya jeszcze ukończoną nie jest. Nic więcey nad to z pewnością powiedzieć nie możemy; zresztą, młody Xiąże, o którym tu mowa, posiada naystaranniejsze wychowanie, rozwija naypięknieysze skłonności i łączy do tego nieposzlitą piękność ciała.

— Otrzymane dnia wczorayszego doniesienia z Medyolanu daty 5go b. m. zwiastują, że cholera już tyl-

за нѣсколько миль отъ сего города. Е. К. Высочество Эрцгерцогъ Вице-Король, объявилъ, что какъ скоро обнаружится въ Медіоланѣ холера, онъ оставитъ свое лѣтнее пребываніе въ Морозѣ, и перейдетъ на жительство въ помянутый городъ.

12-го Сентября.

Турецкаго Посланника при Французскомъ Дворѣ, *Амедши-Решидъ-Бея*, ожидаютъ сюда изъ Стамбула чрезъ Букарестъ. Въ Герцогствахъ повсюду его торжественно принимали. Кнлзь *Гика* сопровождалъ его до самой границы.

— Послѣднія извѣстія изъ Теплица, по коимъ ожидали туда во время съѣзда Августѣйшихъ Монарховъ Россійскаго, Австрійскаго и Прусскаго, прибытія нѣкоторыхъ Владѣтелей Германскихъ Государствъ второй и третьей степени, болѣе и болѣе имѣютъ вѣроятія.

— Извѣстно, что во время съѣзда Высочайшихъ Монарховъ въ Теплицѣ, положено будетъ основаніе памятнику на мѣстѣ побоища при Кульмѣ, въ честь Императорско-Россійскаго Генерала *Остермана* и его гвардіи, посвятившей себя въ защиту Богеміи. Профессоръ Скульптуры въ Вѣнѣ *Кесманъ*, получилъ повелѣніе Императора *Фердинанда*, соорудить сей памятникъ, коего модель уже кончена и художникъ самъ будетъ смотрѣть за работою. Краеугольный камень положенъ будетъ собственными руками Августѣйшихъ Государей 30-го Сентября, въ 22-ый годъ, послѣ достопамятнаго пораженія Вандама.

Тріестъ, 5-го Сентября.

Извѣстія изъ Скодріи отъ 15-го ч. прош. м., подтверждаютъ о заключеніи конвенціи между гарнизономъ крѣпости и жителями города. По силѣ сего договора, Паша принялъ всѣ претензіи жителей, пострадавшихъ отъ разграбленія базара; сей базаръ открытъ и симъ образомъ сношеніе съ жителями возобновлено. Въ крѣпость доставляютъ нынѣ ежедневно безъ малѣйшаго замедленія 1,400 окъ съѣстныхъ припасовъ. Однако жъ не смотря на сіе наружное спокойствіе въ городѣ, не прекращаются оборонительныя приготовленія на случай внезапнаго нападенія извнѣ, а сіе кажется заставляетъ думать, что Порта не преклонится на жалобы мятежниковъ, но напротивъ со всею строгостію будетъ поступать съ ними. Мятежники заградили всѣ дороги ведущіе въ городъ, разстояніемъ на три часа пути, подѣлавъ шанцы и преграды; а кромѣ сего находится въ готовности 15,000 чел., дабы воспрепятствовать въ сихъ мѣстахъ приступу. На сихъ дняхъ ожидаютъ изъ Стамбула отвѣта, который разрѣшитъ напослѣдокъ все дѣло. О эскадрѣ назначенной блокировать берега, не получено въ Скодріи извѣстія; кажется даже, что прибытіе оной не будетъ достаточнымъ къ прекращенію мятежа. (*G. C.*)

Испанія.

Мадритъ, 4-го Сентября.

Вдовствующая Королева, 2 ч. с. м., издала къ народу слѣдующій манифестъ:

„Съ того времени, какъ Провидѣніе Божіе, вручило мнѣ кормило Правленія Королевства, именемъ любезнѣйшей моей Дщери Изабеллы II, всѣ мои усилія стремились къ согласію и соединенію умовъ Испанцевъ, прекращеніемъ ихъ споровъ и безпокойствъ. Потомъ вступила я на путь улучшеній, начавъ съ Правленія Государствомъ.

„Но дабы, какъ сіи первыя улучшенія, такъ равно и предполагаемыя на будущее время по разнымъ отраслямъ, имѣли твердую и прочную подпору, Я возстановила въ Государствѣ прежніе коренные законы, которые съ измѣненіемъ времени пришли въ забвеніе. Я вновь даровала имъ исполнительную власть и составила изъ оныхъ Королевскій Статутъ.

„Государственные Чины, на основаніи сего Статута, были созваны и собранія продолжались 10 мѣсяцевъ. Самые важные предметы и даже бюджетъ, были имъ предложены на разсужденіе и тщательно разсмотрѣны Палатою Депутатовъ.

„Послѣ закрытія засѣданій Членовъ до истеченія трехъ мѣсяцевъ, приготовлены еще были и другія полезныя преобразованія, изъ коихъ уменьшеніе Духовенства по Монастырямъ и учрежденіе городскихъ управленій были важнѣйшими.

„Таковыя улучшенія предприняты были для пользы Королевства, среди междоусобной войны, занимающей все вниманіе Правительства, и недозволяющей оному такъ скоро, какъ бы оно желало, излѣчить раны Государства.

„Сіи поводы могли бы быть достаточны къ усмиренію нетерпѣливыхъ и къ укрощенію злоумышленныхъ.

„Но между тѣмъ вышло противное. Недовольные принялись за оружіе, которое свобода дала имъ въ руки, и пользуясь большими затрудненіями, предстоящими Правительству, уничтожили всѣ пре-

ko o mil kilka od Medyolanu grassuje. J. K. Wysokość Arcy-Xiąże, Vice-Król, oświadczył, że jak tylko objawi się cholera w Medyolanie, natychmiast opuści swą rezydencyą letnią w Moroza, i przeniesie się na mieszkanie do rzeczonego miasta.

Dnia 12.

Poseł Turecki przy Dworze Francuzkim *Amedszy-Reszyd-Bey*, spodziewany tu w powrócie swoim ze Stambułu przez Bukarest. W xięztwie przyymowano go wszędzie uroczyście; Xiąże *Ghika* towarzyszył mu aż do granicy.

— Według ostatnich doniesień z Teplitz, spodziewana tam na czas zjazdu Nayjaśnieyszych Monarchów Rossyi, Austryi i Prus, obecność niektórych Władców Niemieckich Państw drugiego i trzeciego rzędu, przybiera coraz więcey prawdopodobieństwa.

— Wiadomo, że w czasie zjazdu Nayjaśnieyszych Monarchów w Teplitz, położony będzie kamień węgielny do pomnika, który ma bydź wystawiony na bojowisku pod Culm na cześć Cesarsko-Rossyyskiego Jenerała *Ostermanna* i jego ku obronie Czech poświęcającey się gwardyi. Professor rzeźbiarstwa *Kähsmann* w Wiedniu, otrzymał od Cesarza *Ferdynanda* polecenie zrobienia tego pomnika, którego model został już ukończony, a artysta sam będzie kierował ustawieniem. Położenie kamienia węgielnego, nastąpi własnemi rękoma Nayjaśnieyszych Monarchów dnia 30 Września, we 22 lata po pamiętney klęsce Vandamma.

Triest, 5go Września.

Doniesienia ze Skodryi daty 15go z. m., potwierdzają wiadomość o zawarciu konwencyi między załogą cytadelli, a mieszkańcami miasta. Basza przyznał przez niniejszy układ wszystkie pretensye przez zrabowanie bazaru uszkodzonych mieszkańców; który to bazar otworzono, i tym sposobem związek z miastem nanowo wielce ożywiony został. Do cytadelli dostarczają teraz codziennie bez żadnego zawodu 1,400 ok żywności. Jednakże mimo tak pozorney spokoyności w mieście, nie ustają przygotowania obronne, na przypadek napadu zewnątrz, co zdaje się naprowadzać na myśl, że Porta nie przychyli się do zażaleń powstańców, ale i owszem z całą surowością przeciwko nim postępować będzie. Tak więc poczynili powstańcy, trudnemi do przebycia wszystkie do miasta prowadzące drogi, na odległość trzechgodzinnego czasu, sypiąc na nich szańce i stawiając inne rozliczne przeszkody; a nadto jest już w pogotowiu 15,000 ludzi do bronienia w tych mieyscach przystępu. W tych dniach spodziewają się odpowiedzi ze Stambułu, która rzecz całą nareszcie rozstrzygnie. O eskadrze, przeznaczoney na blokadę brzegów, nie miano w Skodryi żadney wiadomości, zdaje się nawet, że jey przybycie nie przyczyni się w niczém do przytłumienia rokoszu. (*G. C.*)

Hiszpania.

Madryt, dnia 4 Września.

Królowa Wdowa, ogłosiła w dniu 2 b. m. następujący manifest do narodu:

„Od chwili, w którey Opatrzność Boska oddała w ręce moje ster Rządu Królestwa w imieniu Dostoyney córki moiey, Izabelli II, całe moje usiłowania dążyły do pojednania i połączenia umysłów Hiszpanów, przez rzucenie zasłony na dawnieysze spory i niespokoyności. Poczém wstąpiłam na drogę ulepszeń, zacząwszy od zarządu państwa.

„Lecz, ażeby, tak te pierwsze ulepszenia, jako też późniey w różnych gałęziach zaprowadzić się mające, otrzymały mocną i trwałą podstawę, przywróciłam Monarchii dawne prawa zasadnicze, które ze zmianą czasu w zapomnienie poszły. Nadałam im na nowo moc wykonawczą, obeymując je w statut królewski.

„Stany Królestwa zostały, stosownie do przepisów tegoż statutu, zwołane, i były przez 10 miesięcy zgromadzane. Nayważnieysze przedmioty, a nawet budżet, zostały im do narad przełożone i przez Izbę Deputowanych z wielką troskliwością były roztrząsane.

„Po zamknięciu posiedzeń Stanów, przed upływem trzech miesięcy, przygotowane były inne jeszcze pożyteczne reformy, z których zmnieyszenie Duchowieństwa klasztornego i dekret względem municypalności były nayważnieysze.

„Takowe ulepszenia, przedsięwzięte zostały dla dobra Królestwa, wśród woyny domowey, która całą Rządu uwagę zaymuje, i nie dozwala mu tak prędko, jak sobie życzy, ran kraju zagoić.

„Pobudki te byłyby dostatecznemi do zaspokojenia niecierpliwych i poskromienia źle myślących.

„Ale tymczasem przeciwnie się stało. Niechętni użyli broni, którą im wolność w ręce podała, a korzystając z wielkich trudności, które Rząd miał do zwalczenia, zniweczyli wszelkie zapory i swey choi-

грады, и своимъ корыстолюбивымъ страстямъ дали совершенную волю.

„Другіе пользуясь безпорядкомъ, благопріятствовали партіи претендента, безпрестанно ожидающей удобнаго къ распространенію своему времени, а между тѣмъ много народа сдѣлалось жертвою сихъ двухъ соперничествъ.

„Заговоры, и даже и явные бунты въ нѣкоторыхъ провинціяхъ были бѣдственными послѣдствіями необузданныхъ и гнусныхъ страстей. Во многихъ мѣстахъ мятежныя волненія сопровождались грабежами, убійствами и всякаго рода насильствами, до такой степени, что общественный порядокъ потрясенъ былъ въ своихъ основаніяхъ; поелику возмутители, поправъ всѣ чувства благочестія, человѣчества и гражданской образованности, жгли Церкви и Монастыри, жестоко умерщвляли несчастныхъ и достопочтенныхъ слугъ божіихъ, ниспровергли памятники искусства въ сихъ Храмахъ, и даже разрушили большія и великолѣпныя фабрики.

„Предлогомъ къ симъ гибельнымъ происшествіямъ, было почти вездѣ желаніе неограниченной свободы, — свободы, которую они сами тогдаже порабощали и истребляли.

„Ни тѣ ни другіе не имѣли вообще иной цѣли и намѣренія, какъ отказаться отъ повиновенія Державной власти, и устремиться на лица и имущества, равно какъ и на коренные законы Государства и права Престола.

„Въ слѣдствіе противоборствій, сопряженныхъ почти всегда съ неистовствомъ партій, желали возмутители, жалуясь на препятствія, какія разумъ положилъ свободѣ, дать Правительству обширнѣйшую власть и поставить оное выше самихъ законовъ, требуя отъ него обязательства въ исполненіи тѣхъ преобразованій, какія Чины или отсрочили къ позднѣйшему времени, или же отвергли.

„Я утѣшалась нѣкоторое время надеждою, что главные зачинщики сихъ безпорядковъ и беззаконій, опомнятся, оставятъ свои гнусныя намѣренія, и не будутъ болѣе тревожить Государственнаго спокойствія.

„По сему поводу Я не приняла противу нихъ ни какихъ строгихъ мѣръ, и сопротивлялась желаніямъ всѣхъ мудрыхъ и почтенныхъ мужей.

„Но дабы молчаніе мое не было почитаемо слабостію: то Мое Королевское сердце, побуждаемое желаніемъ благоразумнѣйшихъ людей въ народѣ, и даже многими тайно изъ тѣхъ, кои по непредвидѣнному стеченію происшествій и угрожаемые страхомъ смерти, преклонились къ участію въ бунтѣ, а притомъ слѣдуя впечатлѣнію, которое произвели сіи ужасные безпорядки на усердныхъ приверженцовъ нашихъ — вознамѣрилась наконецъ прервать молчаніе, возбранить мятежъ, непокорность и преступленія, содѣланныя частными лицами, и указать народу новый путь, которымъ въ началѣ руководствовалось мое Правленіе, дабы отъ него никто не отступалъ: ибо сей путь есть единственнымъ, которымъ мы можемъ достигнуть своей цѣли, то есть: водворенія благосостоянія Испаніи соединеніемъ выгодъ Престола съ выгодами народа.

„Мы достигнемъ оной благоразумными и постепенными улучшеніями, сообразными положенію Государства, принимая за основаніе Королевскій Статутъ, и распространяя по обстоятельствамъ особенную отрасль администраціи; всегда однакожъ судебнымъ порядкомъ, предписываемымъ настоящими нашими законами, т. е. посредствомъ Чиновъ, раздѣленныхъ на двѣ Палаты.

„Всѣ другія дѣйствія причинили бы намъ неизбѣжную гибель, и могли бы наконецъ подвергнуть опасности независимость народа.

„И для того я поручила моимъ Министрамъ, дабы они всемѣрно старались остановить усилія всѣхъ совращающихся съ сего пути, и предприняли бы средства къ тому, дабы тѣмъ, кои не были ни зажигателями, ни убійцами, и кои немедленно покорятся моему Правленію, объявлено было прощеніе, всѣ же тѣ, кои останутся при своихъ преступныхъ намѣреніяхъ, строго и немедленно получили бы наказаніе.

„Я вознамѣрилась употребить всѣ средства къ достиженію вновь столь важной и священной цѣли, какою есть возстановленіе внутренняго спокойствія.

„Благонамѣренные, т. е. значительное большинство народа, будутъ поддерживать мое Правленіе при введеніи сего общаго устройства и даже просвѣщенія. Увѣренные въ побѣдѣ, они не забудутъ, что здѣсь не только дѣло идетъ о чести и славѣ отечества, но и непосредственно о драгоцѣннѣйшихъ его выгодахъ.

„Я особенно полагаюсь на нихъ, и на справедливый ихъ образъ мыслей, и какъ Королева и Мать,

wości zysku wolne puścili wodze.

„Inni przez nieporządek sprzyjali stronnictwu Pretendenta, które nieustannie oczekuje sposobności rozszerzenia się, a wiele ludzi padło ofiarą tych dwóch ubiegających się stronnictw.

„Spiski, a nawet jawne bunty w niektórych prowincyach, były opłakania godnemi skutkami rozprzężenia naygorszych i nayohydnieyszych namiętności. W wielu mieyscach poruszeniom buntowniczym towarzyszyły rabunki, mordy i wszelkiego rodzaju gwałtowności w takim stopniu, że porządek towarzyski w podstawie swey został wstrząśnięty: bo wichrzyciele zapomnieli o wszelkiém uczuciu ku religii, ludzkości i cywilizacyi, zapalali kościoły i klasztory, mordowali nielitościwie nieszczęśliwych i godnych sług kościoła, zniszczyli pomniki sztuki w tych budynkach, a nawet zburzyli wielkie i wspaniałe fabryki.

„Za pozór do tych szkaradnych robót, służyło prawie wszędzie, życzenie osiągnienia rozciągleyszey wolności, — wolności, którą oni sami ujarzmiali i przytłumiali.

„Ani jedni, ani drudzy, nie mieli w ogóle innego planu lub celu, jak wypowiedzenie naywyższey władzy, posłuszeństwa, oraz uczynienie zamachu na osoby i majątki, tudzież na zasadnicze prawa Monarchii i przywileje Korony.

„W skutku sprzeczności, która zawsze towarzyszy wściekłości stronnictw, chcieli burzyciele, użalając się na zapory, jakie rozsądek położył swobodzie, udzielić Rządowi obszernieysze jeszcze pełnomocnictwo i wznieść go nad prawo, żądając, aby się zobowiązał do wykonania tych reform, które Stany, albo na późniey odłożyły, albo też odrzuciły.

„Cieszyłam się przez czas niejaki nadzieją, że główni sprawcy tych zdrożności i nieprawości upamiętają się, odstąpią od obrzydłych planow swoich i nie będą daley kłócić spokoyności kraju.

„Z tego powodu nie przedsięwzięłam przeciwko nim ostrych środkow, i opierałam się usilnym żądaniom wszystkich światłych i Szanownych Mężów.

„Gdy atoli milczenie moje mogłoby być tłomaczone za słabość, przeto Królewskie moje serce, w skutek życzenia naylepszych mężów w narodzie, a nawet potajemnie wezwane przez wielu z tych, którzy przez niespodziewaną osnowę wypadków i zagrożenie śmiercią skłonili się do uczęstnictwa w buncie; oraz w skutku wrażenia, które owe straszliwe nieporządki musiały uczynić na naywiernieyszych sprzymierzeńcach naszych, — postanowiłam przerwać nareszcie milczenie, zganić powstanie, nieposłuszeństwo i zdrożności popełnione przez szczególne osoby, i wskazać narodowi nanowo drogę, którey się Rząd móy trzymał od początku, ażeby się nikt od niey nie oddalał, ponieważ droga ta jest jedyną, na którey możemy dopiąć celu swojego, którym jest: zapewnienie Hiszpanii pomyślności przez połączenie interesow tronu z interesami narodu.

„Osiągniemy go przez przezorne i stopniowe poprawy, zgodne z położeniem kraju, przyymując za podstawę Statut Królewski, i rozwijając każdą szczególną gałęź administracyi według stanu okoliczności; zawsze jednak w formie prawney, którą przepisują nasze teraźnieysze instytucye, t. j. za pośrednictwem Stanow, podzielonych na dwie Izby.

„Wszelkie inne postępowanie zgotowałoby nam nieochybną zgubę, i mogłoby nareszcie wystawić na niebezpieczeństwo niepodległość narodu.

„Poleciłam przeto Ministrom Moim, aby silnie przytłumili usiłowania wszystkich, którzyby się od drogi tey oddalali, oraz, aby przedsięwzięli środki, dążące do tego, iżby tym, którzy nie są ani podpalaczami, ani mordercami i bezzwłócznie się poddadzą Rządowi Mojemu, oznaymione było przebaczenie; wszyscy zaś ci, którzy pozostaną przy zbrodniczych zamiarach swoich, iżby ukarani były bezzwłócznie i surowo.

„Postanowiłam użyć wszelkich środków dla dopięcia nanowo tak ważnego i świętego celu, jakim jest przywrócenie spokoyności kraju.

„Dobrze myślący, t. j. znaczna większość narodu, wspierać będą Rząd Móy w uskutecznieniu tego dzieła porządku publicznego, a nawet oświaty. Pewni zwycięztwa, nie zapomną oni, iż tu nie chodzi jedynie o honor i sławę oyczyzny, ale oraz bezpośrednio o naydroższy jey interes.

„Polegam szczególniey na nich, i na prawości ich sposobu myślenia, i jako Królowa, a zarazem matka,

надѣюсь на ихъ великодушныя сердца. Ст. Ильдефонсо 2 Сентября 1835."

(подписано) „Я Королева Правительница." (*D.P.*)

— Въ Diario, газетѣ, издаваемой на Балеарскихъ островахъ, пишутъ, что городъ Манасоръ (на островѣ Майоркѣ) въ ночи съ 9-го на 10-й Августа, объявилъ себя въ пользу Дона *Карлоса*. Это произведено было нѣкоторыми изъ духовныхъ лицъ, принявшими Французскую флотилію, на которой привезенъ иностранній лагіонъ, за подкрѣпленіе, присланное Карлистамъ. Небольшой отрядъ, состоящій изъ 2-хъ ротъ провинціальнаго войска, былъ достаточенъ для возстановленія порядка безъ всякого кровопролитія. Извѣстія изъ Барселоны и Валенсіи возбудили на островѣ Майоркѣ сильное негодованіе противъ монаховъ. Для отвращенія готовившихся обнаружиться гоненій, Губернаторъ приказалъ упразднить всѣ, находящіеся въ сей провинціи монастыри. Мѣра сія приводится въ исполненіе безъ всякаго нарушенія порядка.

— Въ Придворной газетѣ напечатанъ декретъ Королевы Правительницы, слѣдующаго содержанія: 1) Цензоры, которые до сего времени разсматривали, каждый отдѣльно, издаваемыя въ здѣшней Столицѣ періодическія сочиненія, впредь должны составлять Коммиссію, обязанную собираться ежедневно для разсмотрѣнія и цензированія газетъ; 2) Впредь Коммиссія одна отвѣтствуетъ за все печатаемое въ газетахъ, исключая тѣ случаи, когда бы Редакторы или издатели помѣстили въ свои листки, послѣ разсмотрѣнія ихъ Цензурою, статьи неценcàзированныя, содержащія въ себѣ возбужденія къ неуваженію и къ ненависти противъ Правительства. Въ такомъ случаѣ вся отвѣтственность падаетъ исключительно на Редакторовъ и Издателей, и газета, въ силу 22-й и 1-й статей постановленія отъ 4 Января и 1 Іюня 1834 года — прекращается. 3) На основаніи сихъ же статей и по смыслу содержащихся въ нихъ постановленій, Правительство можетъ воспретить изданіе газеты, если признаетъ нужнымъ и если мѣра сія содѣлается необходимою по причинѣ чрезвычайныхъ обстоятельствъ; 4) Существующія теперь распоряженія и постановленія, относительно газетъ и другихъ изданій, должны быть исполняемы и впредь во всѣхъ своихъ частяхъ, если не противорѣчатъ первому декрету. (*Спб. В.*)

spuszczam się na ich wspaniałomyślne serca. *San Ildefonso*, dnia 2 Września 1835."

(podpisano) „Ja Królowa Rejentka." (*D.P.*)

— W *Diario*, gazecie wydawaney na wyspach Balearskich, piszą, że miasto *Manasor* (na wyspie Majorce) w nocy z 9 go na 10-ty sierpnia, oświadczyło się za *Don-Carlosem*. Uczynili to duchowni, którzy przyjęli flotyllę francuzką, na którey przypłynęła Legia Cudzoziemska, przysłana na pomoc Karolistom. Niewielki oddział, złożony z 2-ch kompanii woyska prowincyonalnego, był dostatecznym do przywrócenia porządku, bez naymnieyszego krwi rozlewu. Wiadomości z *Barcellony* i *Walencyi* wzbudziły na wyspie Majorce mocne nieukontentowanie przeciw zakonnikom. Dla zapobieżenia gotowym do wybuchnienia prześladowaniom, Gubernator kazał zamknąć wszystkie w prowincyi tey będące klasztory. Srzodek ten uskutecznia się bez naymnieyszego naruszenia porządku.

— W gazecie dworu wydrukowany jest dekret Królowey Rejentki, w następującém brzmieniu: 1) Cenzorowie, którzy dotąd wydawane w tuteyszey Stolicy pisma peryodyczne czytali każdy oddzielnie, odtąd mają składać Kommissyą, obowiązaną codziennie zbierać się dla czytania i cenzórowania gazet. 2) Odtąd sama Kommissya odpowiada za wszystko, co jest wydrukowaném w gazetach, wyymując takie zdarzenia, kiedyby Redaktorowie lub wydawcy umieścili w gazetach po ich przeyrzeniu przez cenzurę, artykuły niecenzórowane, zawierające w sobie pobudzanie do nieuszanowania i nienawiści ku Rządowi. W takim razie cała odpowiedzialność spada wyłącznie na Redaktorów i wydawców, a gazeta, na mocy artykułow 22-go i 1-go postanowienia dnia 4-go Stycznia i 1-go Czerwca 1834 roku przestaje wychodzić. 3) Na mocy tychże artykułów i podług myśli zawartych w nich postanowień, Rząd może zabronić wydawania gazety, jeżeli to uzna potrzebném i jeżeli środek ten stanie się koniecznym z przyczyny nadzwyczaynych okoliczności. 4) Będące tu rozporządzenia i postanowienia względem gazet i innych pism peryodycznych, mają bydź obowiązującemi i nadal we wszystkich swych częściach, w czém nie będą przeciwne pierwszemu dekretowi.

(*G.S.P.*)

Турція.

Константинополь, 28-го Августа.

Ежедневно посылаютъ отсюда сухопутно и моремъ подкрѣпленіе въ людяхъ и военныхъ припасахъ въ Албанію. Нѣсколько лицъ, замѣшанныхъ въ Албанскомъ мятежѣ, были здѣсь за преступленіе свое наказаны смертью. Порта также имѣетъ сильное подозрѣніе на *Мегмеда-Али*, и вѣроятно сіе подозрѣніе произведетъ съ Египетскимъ Вице-Королемъ войну, а (судя по настоящему положенію) можетъ быть и совершенное его покореніе. Безпрестанныя вооруженія и отправленіе войскъ въ Азію, когда Албанія все еще въ волненіи, очевидно оправдываютъ сію догадку. Присутствіе въ здѣшней столицѣ Князя *Милоша*, который въ семъ случаѣ долженъ получить повелѣніе, безпокоить Албанію и Боснію, также подкрѣпляетъ сію догадку.

— Междоусобная война въ Персіи все еще продолжается. (*D. P.*)

Turcya.

Konstantynopol, dnia 28 Sierpnia.

Codzień wysyłają ztąd lądem i morzem znaczne posiłki w ludziach i ammunicyi do Albanii. Kilka osób, zawikłanych w powstanie albańskie, przypłaciło tu śmiercią zbrodnię swoją. Porta ma także wielkie podeyrzenie na Mehmeda Alego, i jest podobném do prawdy, iż podeyrzenie to spowoduje woynę z Vice-Królem Egiptu, a (ze względu na obecne położenie) może i zupełne jego pokonanie. Ciągłe uzbrajania i posyłanie woyska do Azyi, kiedy przecież Albania jest w powstaniu, zbyt jawnie domysł ten usprawiedliwiają. Obecność w tuteyszey stolicy Xięcia Miłosza, który w takim razie otrzymałby polecenie zagrożenia Albanii i Bośnii, nastręcza także podobny domysł.

— Woyna domowa w Persyi trwa jeszcze ciągle. (*D.P.*)

Египетъ.

Въ *Австрійскомъ Наблюдателѣ*, о пораженіи Египтянъ въ Геджѣ, напечатано, полученное изъ Джидды, отъ 21 Сафера 1257 (18-го Іюня 1835 г.), слѣдующее извѣстіе: „Арабы Бигіаль-Эль-Маа, составляющіе часть племени Азира, и почитаемые весьма воинственными, заключили съ Ибрагимъ-Пашею миръ, и представили ему аманатовъ въ обезпеченіе договора, по коему они обязались поставить для Египетской арміи верблюдовъ, и соединить свое войско съ его арміею, для выступленія противу Арабовъ. По достиженіи ими, съ Египетскою арміею, Азирскихъ Горъ, заняли они въ сихъ горахъ ущелія. Племя Азиръ, до сего времени скрывавшееся отъ Ибрагимъ-Паши, внезапно напало на Египтянъ спереди, а Бигіаль-Эль-Маа съ тыла, и Египетское войско, находясь между двумя огнями, было почти все истреблено. Ибрагимъ-Паша и Шерифъ Меккскій бѣгствомъ спаслись въ Курфуду. Множество Египтянъ, бѣжавъ отъ Арабовъ, погибли въ пустыняхъ. Затѣмъ Арабы отправились въ Эль-Гассу (гавань при Чермномъ Морѣ, служившую Египтянамъ складочнымъ мѣстомъ), и послѣ нѣкотораго сопротивленія, овладѣли симъ городомъ. Одинъ Египетскій корабль съ богатымъ грузомъ, Капитанъ котораго не зналъ, что гавань уже въ рукахъ Арабовъ, былъ задержанъ сими послѣдними, а экипажъ умерщвленъ." (*С. Пг.*)

Egipt.

Dostrzegacz Austryacki udziela następujące wiadomości o klęsce Egipcyan w Hedżas, otrzymane z Dżiddy pod 21 Safera 1257 (18 Czerwca 1835 r.): „Arabowie Bigial-El-Maa, stanowiący część pokolenia Azyrów i uchodzący za naród bardzo wojowniczy, zawarli byli z Ibrahimem Baszą pokóy, i dali mu zakładników, jako rękoymią umowy, podług którey dostawiać mieli wielbłądy dla armii egiptskiey i złączyć swe woyska z jego woyskiem przeciw Arabom. Doszedłszy z Egipcyanami aż do gór Azyrskich, gdzie opanowali kilka wąwozów, nagle Azyrowie, dotąd ukrywający się od Ibrahima Baszy, jęli się kroków zaczepnych przeciw armii egipskiey, która zarazem została przez Bigial-El-Maa zdradziecko z tyłu napadnioną, i tym sposobem woysko Egiptskie, będąc między dwoma ogniami, prawie zupełnie wyniszczone. Ibrahim Basza i Szeryf Mekki ratowali się ucieczką do Churfudy; wielka liczba Egipcyan, uszedłszy rąk Arabów, znalazła śmierć w pustyni. Potém oddział Arabów wyruszył do El-Hassy, warownego portu Egipcyan nad morzem Czarném; słaba załoga poddała się po krótkim oporze; Arabowie zabrali też okręt z bogatym ładunkiem i wycięli załogę, którego Kapitan nie wiedział, że port jest już w ręku Arabów." (*P. P.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 20 д. 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.